

Телеф. Редації: 29-41.
Друківні: 29-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІ.
—
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

Хліборобське самоврядування в теперішньому стані передано під особливий догляд представників політичної адміністраційної влади, а з тим відібрано йому найважливішу і конечну прикмету демократичної управи та впливу на вибір та її напрямки праці широких хліборобських мас. Та воно ще далеко не розбудоване. У нашому краю не введено ще в життя закон про т. зв. різничі палати, які мають бути головними органами ведення цілого ряду агентами господарства. Вони мають стати осередками хліборобського самоврядування, однак їх самоуправна є майже в цілості в руках державних чинників та упривілежених державою добровільних хліборобських організацій. Кожен повинен це до наших земель, то ясно виконати, що мали вигляди на те, щоби ми мали в самому самоврядуванні без боротьби великий успіх. Щож до державних законів з аграрної галузі, то багато з них обмежують свободу діяння добровільних хліборобських організацій.

і деякі функції призначають знову до переведення теж лише упривілеєним добровільним хліборобським організаціям, що в нашій дійсності створює знову такі умовини, що з деяких ділянок праці нам годі буде користати.

З цього виходить, що в нас суспільна агрономія, творена нашими власними руками, має в публичній частині праці деякі ділянки замкнені. Однак не треба з того вносити, що її праця в цьому напрямку не потрібна або є без наслідків. Навпаки, через творення добровільних хліборобських організацій — чи то кооперативних, чи для піднесення рівня сільського господарства, чи навіть лише помічників для всякої праці хлібороба — суспільна агрономія набуває таких форм, що в загальному господарському житті мусить з нею рахуватися як держава, так теж і самоврядування.

Тому в цій ділянці наша суспільна агрономія має теж своє поле праці, хоч її стараються всякими засобами від нього відсунути, як це ми маємо нагоду не раз констатувати хочби в ділянці хліборобського самоврядування.

Знаючи у ділянці приватного сільського господарства наша суспільна агрономія має не звичайно велике й велике поле до праці, тим більше, що в цьому напрямку у нас вже зроблені добрі початки, які дають чимраз кращі наслідки. Іде тут про те, щоб нашому хліборобові дати помічну руку в його індивідуальній господарстві, щоб зробити його господарство рентовним, щоб при нинішнім важкім положенні дати йому змогу прожити з ріднею і не чадовжуватися, а вкінці щоб зробити його як продуцента і продавця незалежним від приватної торгівлі і переводити її в організованих формах.

Суспільна агрономія мусить тут подумати теж про перерібку продуктів села, бо воно є тільки одним з посередніх засобів для піднесення рентовності сільського господарства. Далше суспільна агрономія мусить зайнятися громадським добром (пасовища, луки, громадські поля), яке у нас лежить без опіки й відповідно не використовується, з чого найбільша шкода для наших хліборобів.

З отсього бачимо, що наша суспільна агрономія мусить шукати собі витрепадою працею доступу до публичних агрономічних заходів держави, коротко кажучи, мусить мати вплив на т. зв. аграрну політику, мусить теж старатися мати вплив на хліборобське самоврядування. А з другої сторони мусить стати чи не єдиною опорою для праці над піднесенням нашого селянського господарства, яке не має ніяких помічників і через те робить все господарювання дефіцитним.

Іж. Евген Храпливий.

Правильне травлення і здорову кров досягається, вживаючи щодня по пів склянці природної мінеральної води „Franciszka Józeffa“. Домогатися в ант-

3 міжнародного жіночого руху.

Пряця над кодифікацією міжнародного права. — Становище Гаського Конвенту. — Протест жіночих організацій. — Жіноцтво і Союз Народів.

Після першої фази фемінізму, а саме боротьби за признание повної рівноправності жіноцтва, увійшов т. зв. воюючий фемінізм у другу фазу боротьби за здійснення у практиці всіх прав, якими жінки повинні користуватися, як рівноправні громадянки. Сучасні жінки займають уже визначні становища в суспільному і політичному житті, беруть участь у праці різних державних, а також міжнародних установах, як нпр. Союз Народів, де співпрацюють між іншим також у творенні міжнародного законодавства.

Коли в весноу 1930 р. скликали до Гаги все-світний конгрес для переведення загального міжнародного законодавства, — поминули зовсім жінок у першій стадії праці над міжнародним кодексом рівних державних прав. Ішло тут у першій мірі про державну приналежність громадян обох полів. Гаський конгрес признав інші права для мужчин і жінок, а саме залишив тільки мужчинам свободу вибору державної приналежності, зате замужні жінки позбавили свободного вибору громадянства і вони були припинені приймати державну приналежність своїх мужів. Таке становище доводило в практичному житті до різних комплікацій і злих наслідків, особливо тоді, коли обі сторони подружжя походили з різних держав. Одиникий представник Чіле заявив: інше становище на Гаському Конвенті, і поставив внесок, щоб поодинокі держави не робили ніякої різниці між громадянами обох полів.

Гаський конгрес цього внеску не взяв на увагу.

Тоді то за ініціативою Пан-американського Союзу Жінок, а зокрема його президентки Міс Алісси Поль внесли найбільші все-світні жіночі організації протест до Союзу Народів проти становища зайнятого Гаським Конвентом. Були це жіночі організації: Міжнародна Рада Жінок, Ліга Мира і Свободи, Суфраж, Міжнародний Союз жінок з академічною освітою, Союз християнських жінок, Пан-американський Союз Жінок і Пан-азійський Союз Жінок. Всі ці організації категорично зажадали від Союзу Народів допустити жінок до участі в працях творення все-світнього законодавства, а в справі державної приналежності зажадали признання жінкам тих самих прав свободного вибору громадянства, що мужчинам.

Вже на найближчих зборах Союзу Народів весноу 1930 р. член Союзу Нар., данська делегатка Генні Форшгаммер у своїй знаменитій промові підтримала становище всіх все-світніх жіночих організацій зазначаючи, що жіноцтво всього світа не погоджується з клявузою Гаського Конвенту, бо ця клявуза не спирається на принципі рівноправності. Натомість жінки задоволені з н-

шої гаської постанови, яка поручає всім державам перестудіювати питання, чи не завести повної рівноправності для обох полів у справі державної приналежності.

Завдяки пані Форшгаммер — Союз Народів рішив відкласти цю справу на найближчі збори і покликати представниці все-світніх жіночих організацій на ці наради.

В січні 1931 р. Рада Союзу Нар. повідомила всі держави, що на чергових зборах Союзу Народів буде обговорена справа державної приналежності замужніх жінок. Рівночасно Генер. Секретаріат Союзу Народів звернувся до всіх Міжнар. Жіночих Організацій з відозвою створити комітет, зложений з представниць всіх найбільших все-світніх жіночих організацій, який висловив би свій погляд на справу державної приналежності і зreferував її на зборах.

Це був перший випадок, від коли істнує Союз Народів, що рішив покликати жінок до участі в творенні законів.

Всесвітні жіночі організації створили комітет під проводом Верон (Франція) як президентки, Доротеї Еванс (Англія) як секретарки і Л. Доті (Америка) як пресової референтки.

Цей комітет узяв участь на зборах Союзу Народів в липні ц. р. мотивуючи основною поглад усіх все-світніх жіночих організацій на справу державної приналежності. Справу цю перенесли на юридичній комісії С. Н., якої предсідник заявив, що представить загальним зборам Союзу Народів звіт зложений комітетом усіх жіночих організацій і думає, що ця справа не викличе засадничого спору. Від імені комітету реферувала цю справу пані Верон.

Опісля комітет зладив меморіал, який пред-ложив Союзові Народів. Меморіал починається так:

Якщо проєкт кодифікації міжнародного законодавства прийнятий Союзом Народів може довести до створення все-світнього законодавства, яке матиме якнайдалше йдуче значіння для більшої свободи або гнету жінок — комітет пред-кладає Союзові Народів заяву, яка має творити вступ до пропонованого гаським конвентом міжнародного кодексу законів:

- 1) Комітет заявляє проти постанов Гаської Конвенції, яка творить різниці в законодавстві між мужчинами і жінками;
- 2) Комітет підтримує пропозицію делегата Чіле на Гаській Конгресі, що держави, які за-ключили договори не будуть у своїх законах робити ніякої різниці між мужчинами і жінками;
- 3) Комітет висловлює бажання, щоб Союз Нар. почав якнайскорішу акцію і перевів негайно ревілью Гаської Конвенції, вислав усім державам

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З 6. ЛИСТОПАДУ 1931.

ЛЕВ ЯСІНЧУК.

2)

ЗІ СВІТУ.

Одним оком на Берлін. — Поворот французьких міністрів.

Берлін таки чудове місто. Велич і життя, рух. Європелет помішаний з американизмом. Поразок у місті зразковий. Вулиці довгі, широкі, рівні та гладкі. Тому при всій чисельності населення нема зупинки в русі. Все йде справніше, як на тісних і крутих вулицях Парижа. Наш Львів поспував під тим оглядом, немов умисне якийсь інженієр. Поробив вузенькі вулички, де авто не може скрутити добре на бічну вулицю. Видно, що обчислав тільки на сьогодні, а може й на завтра. Але що буде, коли на вулицях появляться вантажні вози причеплені до „трояків“ і стільки різного роду перевізних машин: авт, усяких наколесниць, різної форми й величини, мотоциклів і Бог зна, як аваних... Ще частіше будуть заїжджати в кавар'яні вікна, чи на вуличні лямпи. А може це й зайвий страх перед будучністю...

Вечором, коли вуличний рух трохи зменшиться, вилазять діти на вулицю зі своїми переливчастими та перефарбованими машинками. „Франц, їх так дів шон лян!“ гаватет“, кричить якийсь Фріц, що гонить по асфальтованій вулиці на візочку „дуляй-нога“. Тоді стає на вулицях гамірно, на короткий час.

На головних вулицях Берліна не впадає в очі чужда й недозві. Хіба декуди покажеться жабрак без руки, чи очей, або вимаріна мати з дитиною на руках; хіба декуди загально повалині не такі як колись „демтіліх“ обличча прохоних вказують на зміну. Зрештою повно парадоксів. Пиніні вранні: при головних вулицях одна при одній. Але багато величавих „локаліт“ до винайму“.

Певно не було для кого продавати нагромадженого добра. А вже приватних вільних кімнат просто безліч. Можна би примістити всіх беззахистних, якби тільки мали чим платити комірне.

Але це й саме біда: в гроші — нема порожніх мешкань; в порожні мешкання — нема грошей. Тимчасом кожний як може — корчиться. Великі мешкання ліквідують у такій масі, що перевізані підприємства не всилі випорожнити на час (до кінця вересня) вимовленого мешкання. Дійшло до того, що президент берлінської поліції видав декрет, шось у ролі мешканевої мораторії, на підставі якої можна полішити вимовлене мешкання аж до 3-го жовтня. Кулиж так забираються берлінці? На провінцію або й до своїх родин. Тому господарі домів, які рахували на 25 прд. рентовності капіталу, децю почіхуються і як кажуть — навіть просять льокаторів, щоб зріклися вивопідження й залишилися за ничжу ціну. Вартоб у нас так спробувати. Віда тільки, що наша провінція інакша та й дістатися до неї не легко.

В цій загальній крізі рятуються берлінці й промишляють, як можуть: один грабить, один фальшує чеки й платничі накази, а чесні, з твердими моральними засадами не погорджують ніякою працею, ніяким „промислом“. От, надібубу в газеті оголошення якогось підприємця, що продає... хробаки. Привозить щодня свіжий транспорт з Груневальду, або теледлерського ліса. Може магістрат у Варшаві торгувати павуками для винищування блощити, то чому не мав би чесний берлінець продавати хробаків для принади, риб на вудку? В нас було би доволі хробаків, але не можна ловити риби...

Минулися святячні хвилини одиання чи порозуміння, прогули тости, рознесені хвилями етеру по широкому світі. Настав будень, коли французькі державні мужі верталися до свого Парижа, де їде їх ще не одна важна подорож. Мені припала мимохітня нагода бути свідком подорожі керманічів світової політики.

Шлий звінець „Фрідріхсштрассе“ обсадже-

ний поліцією вже від ранку. Не впускають нікого, хто не докаже конечної потреби. Я доказав. Саме в 5 хвилин після відїзду поїзду, в якому поїдуть французи, відходить мій. Бачу ділові облича обох, бачу похилену статі Бріана в розмові з оточенням. Два салюнові вагони синьої барви, й два „Мітропа“, рестораний і спальний червоної барви. Прощання з журналістами й легко понесли вагони через загосподаровану Німеччину. На всіх стаціях і загальом здовж дорогою повно поліції в гранатових убраннях і жандармів з азелених одностроях. На великих залізничних двірках залізнична поліція з псами. Залізничники — кінна поліція. Всюди хмари народу. Шкіляні діти стоять громадою на переулках, мабуть умовно випущені зі школи. З багатьох домів махають привітано руками. Неабиякий знак. Але — правду сказати — мені від того не зовсім приємно. На стадії в Ганновері здержали поїзд міністрів і пустили наш наперед, а на стадії в Гам злучили оба поїзди разом і так ми поїхали аж до Парижа. В Ахені (на німецькій кордоні) прощали французів окликами „гох“, а вже на бельгійській стороні в Гербесталі, а особливо в Лїеж уладили величезні маси велику овацію. Але тут вже й для нас міністрів, не було такої причини до неспокою. Не вважаючи на нічну пору — здовж дорогою? Франції чути було невпинні крики.

Опівночі ми вїхали на північний двірць у Парижі. Величеський перон і простора площа перед двірцем заповнена масою народу. Музику грала Марселієзу, а серед окликів захопленої публики всіли Ляваль і Бріан до своїх авт. Авт порушувалися з трудом поволі, а публика, що оточила авт з усіх боків та йшла гурмою з ними кричала в такт: „Віф ля пе“ (Хай живе мир). Також замітне для французьких настроїв. Довго поза північ тривало, заки вспокоїлася північно-західна частина Парижа.

Словами політичних мудрих треба закінчити: на наслідки треба підкладати.

(Продовження буде.)

I Борислав проти заяви Борага.

БОРИСЛАВ, 4. XI. ПАТ. Миська рада Борислава ухвалила сьогодні на внесення р. Войдеховського резолюцію проти вмішування сен. Борага до польських справ. Голосували за резолюцією (подав агенти ПАТ.) всі клуби радних: польський, жидівський та український.

Кипр відрізаний від світу.

ВІПЕНЬ 4. XI. ПАТ. Віденська преса повідомляє в Ате, що на основі депеш з Кипру англійський уряд заборонив усім кораблям причалювати до портів Кипру. Острів Кипр цим способом зовсім відрізаний від світу.

Заморра кандидує на президента.

МАДРИД, 4. XI. ПАТ. Уряд рішив підтримувати кандидатуру Заморри на становище президента республіки. Заморра постановив не інтерв'ювати більше в парламенті і не розпочинати кампанії за ревізією конституції.

36 держав за припинення зброєнь.

ЖЕНЕВА, 4. XI. Тел. пр. В генеральному секретаріаті Союзу Народів зголошило досі 36 держав згоду припинити на один рік зброєння. В останньому часі прийшла така нота від німецького уряду, який заявив, що робить це в надії, що й інші держави згодяться на таке припинення без спеціальних застережень. Німеччина, яка вже на основі післявоєнних договорів мусла зменшити свою збройну силу до крайності, зазначає, що припинення зброєнь й обмеження до теперішнього збройного стану повинні бути тільки przygotowаним кроком до уlepsшення наряд на майбутній роззбройній конференції, а не стабілізацією теперішнього стану.

Перемога консервативів.

ЛЬОНДОН, 4. XI. ПАТ. Остаточні висліди муніципальних виборів у Лондоні вказують, що консерватисти здобули 1035 мандатів, партія праці 257, ліберали 58, незалежні 15. Зиск консервативів 187 мандатів, лібералів 15, незалежних 11. Партія праці втратила 210 мандатів, не висуючи ні одного.

Берестейський процес. (ДЕВЯТИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.)

Варшава, 4. XI. Сьогоднішня розправа — черговий день переслуховань свідків — у справі діяльності обв. Савицького на області білостоцького воеводства; зізнають переважно нижчі службовики поліції. Назагал сьогоднішня розправа нецікава, свідчить про це вимовно незацікавленість до неї оборонців і обвинувачених; адв. Беренсон замість робити записки, рисує начерки голов свідків; обв. Вітос поправляє друкарські помилки в часописі Пяста „Зелений Прапор“.

Складає зізнання свід. Осип Ростек, поліцай. Чув він промови Савицького на 2-ох вічах у Тростяниному та в околиці; усі промови були видержані в одному тоні. Савицький починав свою промову виясненням, чому перейшов до партії Строн. Хлопек говорив, що уряд перевів вибори при допомозі поліції, а опісля не хотів уряд здавати рахунків, чому видав на вибори 500,000,000 золотих. Між іншим сказав: „Однак приїде хвилина, коли ми візьмемо вилі, а володарі повиснуть на стовпах і літкарнях... До мене теж приходили з „одинки“ та обіювали уряд аж до смерті“. Намовляв теж до оборони конституції, бо „уряд хоче при допомозі багнечів завести нову конституцію, відновити паншину“.

Адв. Черніховський зазначає, що свідок говорить на розправі більше — як у слідчого судді. На питання адв. Уяздовського стверджує свідок, що обв. Савицький говорив теж про киян із Вілянкова і про те, що дідачам подарували податки.

Черговий свідок Тома Сілярський, сільський ачитель із Тростяниного, каже, що рідко прислухувався вічевим промова обв. Савицького; пригадує собі лише, що той закінчив промову словами: „Не помоган наші послі — переможуть наші коси“. Від селян довідався, що обв. Савицький накликав до повстання. На питання оборони свідок „нічого не пам'ятає“, при переслухованні — більше як у слідчого судді. На питання обвинуваченого не може відповісти.

Дальші свідки: передовик поліції Осип Чулевський, не пам'ятає нічого; селянин Корнелі Зільник не може собі нічого пригадати, шойно на питання заявляє, що не чув, щоби обв. Савицький підбурював проти влади. Свідок П. Возняк, б. поліцай, чув слова обв. Багінського:

„Не бійтеся люди поліції, гуртуйтеся!“ Свідок Дом. Пехоцький не може пригадати собі змісту промов Багінського, прислухувався їм „от так собі!“ Прокуратор питає його, чому пам'ятав на поліційному слідстві. Свід. відповідає, що в тієї пори проминула уже довгий час і тому подробиць призабув. На віча ходив, але „не брав їх собі до серця“.

Свід. Ос. Бярик був на вічу обв. Савицького і чув про виборчі надужиття і про те, що посла ББ. з кожної округи одержали по 250,000 зол. Обвинувачений намовляв слухачів, щоби не давали грошей на фонд під розпорядністю марш. Пілсудського; коли повстане селянська влада, то буде вішати...“ Свід. Ос. Казимирчак користувався доносами конфідента, вказують це питання оборони. Свід. Ст. Чабанський був на вічу Савицького і чув, як той назвав міністрів злодіями, а опісля роздавав летючки невідомого змісту.

Замітки до процесу.

На сьогоднішній розправі був присутній б. берестейський в'язень звільнений ще у слідстві д-р Алекс. Дембський. Прийшов він на судову салью у адвокатській тозі. Обв. Цюлжеш показуючи на лавку обвинувачених просив його жартома, щоби сідав біля нього. Прислухувався розправі відомий польський письменник Бой-Желенський.

Кружляє поголоска, що марш. Пілсудський має зізнавати у процесі, як свідок; судові про це покищо нічого не відомо.

Марш. Пілсудський наказав доставити йому докладний звіт із дотеперішнього ходу процесу.

Чи процес буде відложений?

Кружляє поголоска про відложення процесу для доповнення слідчих актів на внесення прокуратора.

ОСТАННІ ВІСТІ

СОІМ.

Варшава 4. XI. Після отворення сойму проголосив маршал, що на порядку наряд є скарбовий закон і начерк бюджету на рік 1932/33.

Після відібрання посольської присяги від пос. Терликовського (ББ), пос. Юрчик (ББ) ферував начерк закону про перемену державних копалень на приватні; колиб до неї не прийшло втратилоб посаду 2,000 людей. Начерк закону прийнято в другому й третому читанні.

Пос. Ізиковський (ББ) склав звіт промислово-торгівельної комісії про піддержку фондів Ремісничих Палат і покриття їхніх недоборів, які виносять 1,500,000 зол. Референт зголошує кілька поправок до закону.

Пос. Маряньський каже, що закон накладає нові тягарі на ремісників і є шкідливим; Клуб Народ. буде голосувати проти нього. Це саме заявляє пос. Соммерштайн від жидівського клубу і пос. Гурчак від Клубу Народ. Начерк прийнято у другому та третьому читанні. Опісля прийнято з поправками в 2 і 3 читанні начерк закону про прилюдне користування закордонними відзначеннями та судових оплат при реєстрації земельних заставів.

Пос. Ульрих реферував звіт скарбової комісії про звільнення від мита військового знаряддя.

Після промови посла Францішка (Кл. Нар.) піддержував начерк закону ген. Славой-Складковський. Відповів він, що військовій фабриці не мають замовлені на військове знаряддя і тому виробляють інші річі, напр. варшавська фабрика крісів виробляє машини до писання. Закон прийнято у другому та третьому читанні. Також прийнято закон про надра, перевозку старшин і військових доповнень залізницею у час миру.

Про зміну закону про залізничні в часі війни говорив пос. Бжозовський. Прийнято II у другому і третьому читанні. В дискусії забирали голос пос. Т. Арцішевський (ППС) і Ф. Арцішевський (К. Н.). На тому скінчилися наради сойму.

СОІМ ВІДЛОЖАТЬ НА МІСЯЦЬ.

У марш. сойму Світальського відбулася нарада прем. Пристора, марш. сенату Рачкевича та голови ББ. Славєка. Зачувати, що ухвалили, аби сойм відбув іще засідання в п'ятницю та суботу в справі бюдж. прелімінарія, а опісля його відложать на 30 днів. Покищо невідомо, чи сойм відложить марш. Світальський знач. есунціяцією, чи президент держави відповідним декретом.

ВІДЧИНЕННЯ КРАКІВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ.

Краків, 4. XI. ПАТ. Ректор університету дозволив відчинити його б. п. м. в 7.30 рано під умовою, що не буде ніяких заколотів.

ДИМІСІЯ ЛАТВІЙСЬКОГО УРЯДУ.

Рига, ПАТ, 4. XI. Уряд Улєаніса подався до димісії. Президент поручив сел. союзіві утворити уряд.

СПРАВА Б. ПОСЛА ПАЛІЄВА.

У зв'язку з учораšnньою вісткою про ухвалу суду, яка постановляє бувиц, пос. Палієва випустити на волю, довідуємося, що кав'ї 16,000 зол. ще не зложено. Тому він вийде на волю шойно на днях.

РОЗПРАВА ПРОТИ ОХРИМОВИЧА ВІДЛОЖЕНА.

Стрий, 4. XI. Розправу проти Т. Охримовича, що відповідав перед наглим судом за грабунковий напад передали звичайному судові.

НЕ БУДЕ ЗНИЖКИ ПЛАТЕНЬ.

У Варшаві розійшлися були чутки, що платні службовцям обнижуть іще того року, а сам так, що висота пуктів, на основі яких обраховують платні спаде з 47 до 35. Знижка торкалась би державних службовців і інвалідів. З міноратних джерел заперечують цю чутку.

ВБИТИ Й РАНЕНІ.

Робітники фабрики шовку в Томашеві Мазовецькім уладили віче. Поліція розганяла вічевиків. Від її салви згинувло трьох робітників, кільканацять було ранених.

УГОРЩИНА ПРО ВЕРСАЛЬСЬКИЙ ДОГОВІР.

Будапешт, 4. XI. ПАТ. На засіданні ради міністрів пром. Каролі сказав, що версальський договір порушив господарську рівновагу середньої Європи і доки тих труднощів не усунуть не може бути справжньої співпраці.

КИТАЙ НЕПОКОІТЬСЯ.

Женева, 4. XI. ПАТ. Китай прислав Союзу Народів ноту про нове занепокоєння Китаю, бо японці не покидають Манджурії і не признають представників до мішаної комісії для пологди конфлікту. Китай не погодиться на переговори до тієї пори, доки стоятимуть японські відділи на його землі.

ВІДПОВІДЬ СОЮЗУ НАРОДІВ НА ЯПОНСЬКУ НОТУ.

Женева, 4. XI. ПАТ. Предсідник Ради Союзу Народів Бріан виготовив для представника Японії Йошігави відповідь на японську ноту з 26 мин. місяця, стверджуючи згідність Китаю та Японії у чотирьох точках, остається лише справа признання давніх управлень Японії в Манджурії. Китай погодився додержати всіх зобов'язань і хоче поладити справу спільними переговорами. Бріан поручив обом урядам призначити своїх представників для обговорення подробиць відвороту японських військ.

ЛЬОЙД ДЖОРДЖ НЕ ПРИЗНАЄ ВИБОРІВ І УРЯДУ.

Льондон, ПАТ, 4. XI. На засіданні ліберальної фракції парламенту відчитали лист Льюїда Джорджа до сер Семюеля. Льюїд Джордж заявляє, що не признає ліберальної фракції Семюеля, як офіці. ліберальної партії, рішивши вести боротьбу з нац. урядом у лютім 1932 р. не признає переведених виборів, вважає справедливим вислід виборів із 1929., рахує на скорі банкрутство нац. уряду та на нові вибори з весною та рішений на тісний союз із Лейбуф Парті.

Льюїд Джордж не згодився бути головою ліб. партії і на його місце вибрали Семюеля.

ЗВІТ ФОН ГЕША ПРО НАРАДИ З ЛЯВАЛЕМ.

Берлін, 4. XI. ПАТ. До мін-ства закорд. справ прислав амбасадор у Парижі фон Геш звіт із розмови з прем. Лявалем. Перевірку звіту переводив уряд цілий день. Німеччина підчеркує розбіжність французьких і німецьких поглядів; Франція хоче адержати в повній силі договір Йонга, розгляду справи відшкодувань, а шойно опісля приватних довгів; Німеччина хоче не тільки спинення реп. сплат, але також позичок Дейвіса і Йонга.

НОВИНКИ

— Українська робітня футер Юліана Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. II. пов. 254—7. Тел. 54-46.

— Місяць Листопад — місяць книжки „Червоної Калини“. Всі видання „Червоної Калини“ в місяці листопаді можна дістати з 30% знижкою (крім календаря і видань з р. 1931).

— Магазин постелі Р. Джала, Львів, вул. Хоружина 5. (біля кіна „Аполло“) поручає по найнижчих цінах, ковдри, матраци і постіль. Перероблює ковдри по 6 зол., матраци по 8 зол. 786 1—100

— Виставка Асоціації Незалежних Українських Мистців (АНУМ) у Нац. Музею продовжена до неділі 8. листопада ц. р. включно.

— Виставка Українських Паястиків у Промисловому Музею продовжиться до дня 11. листопада ц. р. включно.

3 судової салі.

Б. Кравців і 13 тов. перед львівським судом.

Після чотироденної перерви в розправі Кравців і товаришів, в середу продовжувалися зізнання свідків головню щодо алібі обвинуваченого Книша в часі між 28. липнем і 1. серпнем м. р. Декілька свідків, переслухуваних з початком розправи, не внесло нічого маркантного.

Відбулася теж конфронтація між Словіковим, себто тим свідком, що пізнав Книша і Капнеюм з Бібрки, на якого фіякрі Словікова їхала критичного дня з Глібович до Бібрки. Свідки обставили при своїх попередньо аложених зізнаннях.

Свідок **Додм Гонтар**, директор торгівлі зі Снятина ствердив, що бачив оба. Книша при кінці липня і в серпні у Снятині, переважно в товаристві Семена Стефаніка, адв. концупієнта, до котрого Книш приїхав на літні ферії. Книш приходив дуже часто до крамниці і там його свідок бачив. Зокрема пригадує собі докладно, що в дні 30. VII. ходив свідок з Книшем купатися в Пруті.

Інший свідок на ту саму обставину **Олександр Бордун**, віцебурмістр Снятина, бачив Книша в Снятині дуже часто з початком серпня м. р., а зокрема пригадує собі дату 3. VIII., бо тоді були в Снятині традиційні вечерини, на яких був і Книш.

Семен Стефанік, син письменника, адв. кандидат зі Снятина, товариш Книша ще з коломийської гімназії зізнає, що оба. Книш приїздив до свідка на ферії. Це саме було й минулого року. Коли Книш до нього приїхав не пригадує собі докладно. На всякий випадок коротко перед 26. серпнем м. р., бо того дня виїхали вони на запрошення батька Стефаніка до Русова і там були цілий день. Візник вернули до Снятина. Книш аж до кінця свого побуту у Снятині, себто до половини серпня, не виїздив ніде. Мешкав зі свідком в одній кімнаті в „Нар. Домі“, ходив з ним купатися.

Опісля свідок на запит предсідника описує широко конфлікт між ним і редактором „Діла“ Мудрим, що свого часу наробив багацько галасу. Ця справа була вже свого часу вентильована в тому процесі, а то в зв'язку з найде-ним у оба. Кравців писемом, що обговорював її. Після переслухання цього свідка мав зізна-вати в характері знавця українських справ зокрема УВО зовнішній радник Івахів, що виступав вже раз на тій розправі як свідок.

Оборонець д-р Шухевич противиться переслухуванню знавця для справ української кон-спіративи взагалі, вважаючи, що ці справи є ві-домі для всіх, а так само й для суддів присяг-них. Зокрема має великі застереження що до

особи радн. Івахова, як знавця. Знавець повинен бути зовсім безстороннім чоловіком, щоб ви-дати опінію. Безстороннім знавцем радн. Івахів не є, бо вже раз виступав як обтяжуючий сві-док, а даліше є адміністративним службовцем. Оборонець покликується на голос прокуратора Найв. Суду, що недавно при одній касаційній розправі висловив здивування, чому в характері знавців виступають поліційні або адміністра-ційні службовці.

Цьому внескові противиться прокуратор і відповідно мотивує.

Реплікував д-р Глушкевич, який у довших правничих виводах на повищу тему піддержу-вав внесення д-ра Шухевича.

Після довшої дискусії над цим внесенням трибунал пішов на нараду, якої вислідом було відкинення внесення оборони.

Після записання знавця Івахова в останній хвилині д-р Шухевич запропонував перечитати передтим обтяжуючі папери, закве-стовані у обвинувачених.

Цей внесок прийняли і почалося відчиту-вання цих паперів, що потрівало до кінця роз-прави в тому дні.

Процес за вбивство Е. Бережницького у Львові.

19. ц. м. стане перед львівським судом присяглих **Іван Мищик** під замітом убивства **Евгена Бережницького**, ученика Малої Семи-нарії у Львові, застріленого, як відомо, на вул. Гродзких в червні цього року. Рівно-часно закидують Мищикові державну зраду.

СПОРТ.

СХОДИНИ У. С. С. К-у.

Подається до відома, що сходина ситківкової секції УССК-у відбудеться у п'ятницю 6-го ц. м. в Академічному Домі при вул. Суніського 21. точно в год. пів до 7. З огляду на вагу сходив при-сутність усіх членів секції обов'язкова.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Марія з Будзінських Кручковська

померла в Тернополі по короткій недужі дня 16. жовтня 1931, проживши 92 роки. — З По-кіїнцею зійшла до гробу громадянка і па-тріотка, яких у нас не багато. Донька колиш-нього паншизняного мандатора, пізніше учи-теля в скалатському повіті, вихована в моло-дості в оточенні польського шляхотського двора, не тільки не затратила зв'язків зі своїм народом, але й віддала йому свою працю і ма-єток. Ставши жінкою бл. п. Леопольда Круч-ковського, управителя школи, цілих 27 літ тру-

дилася разом з ним для добра громади с. До-шинева, тербовельського повіту, добуючи собі любов і пошану серед своїх і чужих, після перенесення її мужа на смертну, тер-бувавши в Тернополі, особливим опікою опе-жала незасібну шкільну молодь, для котрої двері її дому все були отворені. Виключно ще перед війною половину своєї реальності для товариства „Інститут ім. ки. Яворського“, та війна не дозволила реалізувати її бажан-ня. По смерті мужа, за часів російських і поль-ських, нераз і нужда заглядала в її хату, і проте вона находила все навіть значаїтні ко-шти на пекучі народні потреби, як допомогу студентам тайного українського університету, ученикам тернопільської гімназії і „Рідної Школи“. Вийняти і другу половину своєї реаль-ності записала Покійна Філія „Промисла“ в Тернополі. — До останнього дня, хоч при-вана вже до стін своєї кімнати, не перестав-ла цікавитися долею українського народу. — Похорони бл. п. Марії Кручковської відбули-ся дня 17. жовтня при участі гімназійної моти „Р. Шк.“ й української тернопільської гро-мади. — В. Ія П.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

О. Слободич: ВЕЛИКА УКРАЇНА В ОГНІ, нарис історії української революції. II частина Ч. 23. Видань „Самоосвіти“. Яворія, жовтень 1931.

Володимир Леонтович: ХРОНІКА ГРЕЧОК, Ст. 136. Львів 1931. Накладом Кооператив-„Червона Калина“.

Д-р Василь Гаджега: ЙОСИФ ВОЛОШ-НОВСЬКИЙ, мукачівський єпископ і **ІВАН МА-ЛАХОВСЬКИЙ**, перемиський єпископ як єпи-скоп мукачівський. Ст. 12. 1931.

ЖУРНАЛИ.

„СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР“, орган Т-а „Сільський Господар“. Р. XVII. I. листопад 1931 р. Число 21.

КООПЕРАТИВНЕ МОЛОЧАРСТВО, ін-стрований місячник. Орган „Маслосоюзу“. Р. III. Ч. 11. I. листопада 1931.

МУЗИЧНІ ТВОРИ.

Я. Лопатинський: АЛЬБОМ ПІСЕНЬ, в один голос у супроводі фортепіано. Ст. 20. Му-зична накладня „Горбан“ Львів. Ціна 5 зол.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 4. XI. 31 за масло експортне та десерове пріма 3-10 сол., літру молока 28—29 сот., літру сметани 1-20 сол., кот-ляш 6-60—6-70 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Четвер, 5. листопада, година 7-30 веч.

П'ятниця, 6. листопада, година 7-30 веч.

Театр Ріжнородностей:

Четвер, 5. листопада, година 7-30 веч.

П'ятниця, 6. листопада, година 7-30 веч.

Радісне звання.

Кіно.

АПОЛЬО: Звукова фільма „Кроваві

дементи“ (Юлія Белас) і звуковий додаток.

КАСІНО: „Говедена“ (Норма Шіпер).

КОПЕРНИК: „Марсена Дітріх як Х-27“.

ЛЮБ: „Афіка говорить“. 100 проц.

звукова фільма.

МІРУСЕНЬКІ: „Марсена Дітріх як

Х-27“.

МІРАЖ: „Маски“ та „Гарола жє-

нитсь“ (Гарола Льюді).

ОАЗА: „Снігах Парижа“ з Морісом

Шеваліє.

ПІЛІС: Звукова фільма „Король

бульварів“.

ПІЛІ: „На кров над таньби“.

ПІСАНІ: „Кабалерова пісня“ (Кен Мей-

нанд), американська комедія та звуковий

додаток.

ПРОМІНЬ: „Чудеса в Масабельських

горах“.

СОНЦЕ: „3 дні на день“ і додатки.

СТИЛЬВІ: „Мадарська рапсодія“.

УПІХ: „Останній роман“ (Ів Петро-

виз), „Оборонець п'яна“ (Тім Мек Ков).

УМЕР: „Весна в Праторі“.

Присилайте передплату!

Програма радіо.

Субота, 7. листопада 1931.

Липськ (259,3) 20-30 Концерт. **Морав-ська Острава** (263,4) 22-25 Пісні. **Брно** (341,7) 18-25 Концерт. **Льондон** (356,3) 22-30 Концерт. **Гамбург** (372,2) 22-30 Танцюва музика. **Букарешт** (394,2) 17-00 Легка музика. **Сотенс** (403,8) 20-40 Іта-лійські пісні. **Берлін** (419) 18-00 „Молодь, звання та політика“. **Харків** (426) 18-00, 20-00 Концерт. **Рим** (441,2) 21-00 Опера. **Гельсінгфорс** (453,2) 20-30 Концерт. **Лингенберг** (472,4) 1-00 Концерт. **Прага** (486,2) 19-20 Пісні. **Міліано** (500,8) 19-45 Веселля. **Брунселі** (508,5) 18-00, 21-30 Концерти. **Відень** (516,4) 22-15 Танцюва музика. **Рига** (524,3) 22-15 Танцюва музика. **Мінхен** (531,9) 20-00 „Аргентина“. **Будапешт** (550,5) 22-15 Циганська музика. **Ленінград** (1000) 15-00 Концерт. **Оельо** (1071,4) 18-30 На-родна музика. **Калондборг** (1153,8) 15-00 Хор. **Москва** (1451) 15-00, 18-20 Кон-церти. **Кенігсрутергаузен** (1634,9) 19-30 „Що є правда?“ **Париж** (1724,1) 21-00 Література.

Львівське радіо.

П'ятниця, 6. листопада 1931.

Львів (380,7) 11-40 Перегляд крає-вої преси. **ПАТ**, 11-55 Час із Вар-шави. 12-10 Про погоду дня 15-05 Госо-дарська оповістка. 15-15 „3 життя поль-ських співачок“. 15-25 „Сто літ досвідів над катинною“. 16-00 Навчання ангай-ської мови. 16-30 Аполіо та Діоніс. 16-40 Хвиляння творчих. 17-10 „Минуле Польщі на морі“. 17-35 Концерт. 18-15 Концерт. 18-50 Веселля. 19-15 Перегляд закордонної господарської преси. 19-25 Телевізійне листування. 19-45 Радіо-літ де-нини. 20-00 Літературна гуторка. 25-05 Концерт. 22-45 Спортивні новини. 23-00 Танцюва музика. Грамофонові кружки: 12-15, 15-45, 16-15, 19-40.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Український Театр під адм. прово-дом І. Волощука.

З поворотом до Перемішля.

САМБІР:

5. XI „Ромео і Юдія“.

6. XI „Полад-мара“ (премієра).

ДОБРОМИЛЬ:

7. XI „20 днів тюрми“.

8. XI „Полад-мара“.

Відтак театр переїздить до Перемішля

на постійний зимовий побут. Про інав-гураційну інститу та дальший репер-туар оголосяться пізніше 489

Заходом Української Бесіди і По-радні Матері відбудеться в п'ятницю

дня 6. п. м. в год. 6. в салі Бесіди ви-клад д-ра Осипа Філіаса „Гіаесний роз-в'яз латини“ (від уроложених до зрілості) зі світлиними образами. 2-2

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ЛЕКЦІЇ за помешкання шукає сту-дент. — Ласкаві зголошення до „Діла“, під „Технік“. 772 2-3

УНЕВАЖНЮЮ збулену свідомство зрілості (świadectwo dojrzałości) ви-дане Дирекцією держ. гімназії з руською мовою навчання в Станіславові дня 16. травня 1928 р. ч. 6. на назвисько Богдан Мирон Чайковський. 781 2-3

Ширіть наш часопис!

УНЕВАЖНЮЮ загублену книжечку видану П. К. У. „Діло“ Місто на назв. Петро Хмельняк, джений 1902.

БЕЗПЛАТНИЙ КУРС

ГАФТУ І ШИТТЯ ПОЧАВ

Запрошуємо всіх П. Т. Клієнтів, що користали до тепер з нашої

„РОЛТУР“, Ягайлонська 787

КАНДИДАТ АДВОК. а з атт. прав-коко шукає місця в адвокат. кан-скані зголошення до Адміністр. під „Кандидат“. 789

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Спеціаліст негує легіст, сери і малює

д-р Фелікс Ган

Львів, Листопада 30.

1206 Пересвітленни Кентенон.

Нагороду одержить

ний, хто читає

КІНО

ч. 21. вже продвється.

Адреса: Кіно, Львів, вул. Бахмурська 11